

Akinek keze alatt térbelivé válik a sík

A papírmakett készítő

Vikár Jánost mindig is érdekelte a körülöttünk lévő térnek valamilyen módon kicsiben való megjelenítése. A három dimenzióban való gondolkozás már a korábbi, mérnöki munkáiban is benne volt.

Az első saját makett az érdi Kálvária kápolna volt

– Hogyan kezdődött: gyerekkori álma valósult meg, vagy csak felnőtt korában jutott eszébe, hogy makettkészítéssel foglalkozzon? – kérdeztük Vikár Jánostól.

– Gyerekkorom óta vonzott a dolgok térbeli megjelenítése, ábrázolása, illetve a valóságos objektumok kicsinyített mása, azaz a makett és modell. Az a gondolat is régóta foglalkoztatott, hogy maketteket jó lenne nemcsak gyűjteni, hanem előállítani is. Papírmakett kiadványokkal már korábban is találkoztam, de az, hogy magam tervezem és állítsam elő, valójában csak néhány évvel ezelőtt merült fel bennem.

– Eredeti foglalkozásom gépészmérnök, ezen belül műanyag fröccsszerszámgyártás területén dolgoztam ajánlatadó mérnökként 17 évig, amely szintén 3D-ben való gondolkozást és kreativitást igényelt. Az utolsó három évben egy fröcsöntő cégnél voltam, ahonnan tavaly – a válság okán – elbocsátottak. Azóta próbálok addig csak dédelgetett tervemet, a papírmakett kiadást megvalósítani.

Az első saját makettem, az érdi Kálvária kápolna makettje tavaly tavasszal készült el, miután részt vettem Ábel

András egyik érd-ófalusi sétáján. Ófalu műemlékeit látogattuk végig, ami után számomra nem volt kérdés, hogy a makettkiadást ezekkel az

A Szent Sebestyén-kápolna

épületekkel szeretném kezdeni. Még tavaly elkészült a Minaret és a Szent Sebestyén-kápolna is.

– Miután elkészítette Érd nevezetességeit, mivel folytatná a munkát?

– Természetesen tervezem a többi érdi műemlék épület makettkiadását is. Jelenleg a volt érdi kastély makettjén dolgozom, amely eredetiben sajnos már nem látható, és emiatt

több kutatómunkát is igényel, hiszen nem tudok, mint a többieknél a saját fotóimmal dolgozni. Gazdasági szempontok miatt viszont az érdek mellett más „termékekkel” is kell foglalkoznom, hiszen a közeljövőben főfoglalkozású vállalkozóként szeretném a makettkiadást elindítani. Annak, hogy egy termék nyereséges legyen, van egy példányszám követelménye. Egy 65 ezres városban nem várható el, hogy annyian megvegyenek helyi tárgyat maketteket, hogy az fenntartson egy vállalkozást, és Érdnek – sajnos – nincsenek világhírű műemlékei. Tehát olyan épületeket, járműveket is meg kell jelenítenem, amivel lényegesen nagyobb példányszámot tudok elérni. Van egy készülőben levő termékem, a mostari híd elemekből összeépíthető és szétszedhető papírmakett kiadása, ami valamilyen szinten világhírnév is lesz, ugyanis „papír- kövekből” felépítve az igazi boltív „működését”, építését szemlélteti. Ezenkívül is van

táborában is tartottam maket-tező foglalkozást. Ezenkívül a Csuka Zoltán Könyvtárban is bemutattam már az érdi makettjeimet, és folyamatosan ki is vannak állítva. A múzeum felújítását követően remélem, az ottani példányok is újra láthatók lesznek. Szakköri foglalkozások keretében szívesen megismertetem a papírmakettezést gyerekekkel. Az ismeretségi körömben levő gyerekeken „kísérletezek”, hogy milyen korban mit tudnak elkészíteni, mennyi a türelmük, kitartásuk.

– Engedjen meg egy személyes kérdést: mit szól mindehhez az öt gyereke? Hogy gondolják, apa játszik vagy dolgozik, mikor makettet készít?

– Az öt gyerek közül a legfiatalabb, Bertalan a legfőbb partnerem és segítségem a makettkészítésben. Mindkettőnk számára hobbiból egyre inkább munkává vált már ez a tevékenység. Berci szívesen csinálja, nagyobb testvéreiben nem volt meg az ilyen irányú érdeklődés. Közülük ketten egyetemre járnak, ketten már végeztek. A családi vállalkozásban azért az ő segítségükre is számítok majd a nyelvi, informatikai problémák megoldásában.

– Miért szeretik az emberek a maketteket?

– Gyerekkorban az ember elkezd játszani, és egy idő után kialakul az igénye egy saját világra, ami ugyanolyan, mint az igazi, csak kisebb, és csak az övé. Akinek fontos, hogy ennek a világnak az elemei arányosak legyenek, az elkezd makettet gyűjteni vagy készíteni. A papírmakett nagyon sajátos dolog. A háromdimenziós alakzatok arányos, léptékhelyes előállítása geometriai és megmunkálási szempontból is elég bonyolult feladat. Ha megvesz egy összerakható makettkészletet, a formát nem én hozom létre, csak „összesze-relem”. Aki papírmakettezik, annak a keze alatt válik térbelivé a sík. A papírral való munka a makettezésnek csak az egyik ága, de akik ezzel foglalkoznak, azok megszállottan művelik.

Az

műsora

2011. július 18–24.

július 18. hétfő	15:30 Vitalitás ism.
08:00 187 magazin ism.	16:00 Fény-Kép ism.
08:30 Mikrofonláz ism.	16:30 HáziMozi ism. Beszélgetés Gulyás János rendezővel
09:00 Hit és Élet ism.	16:45 Katalizátorok magyar dok.film 107' ism. rend.: Gulyás János
09:30 Vitalitás ism.	18:30 Földközelben ism.
10:00 Törvénytelen muskátli III/2. rész színes magyar dokumentumfilm 60' ism. rend: Kisfaludy András	19:00 Esti mese
11:00 Izörzök Domoszló 50/13 gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora	19:10 Földközelben, környezetvédelem, ökológia ism.
11:30 Prizma ism.	19:40 A remény útjai II/2. magyar dok.film 53' ism. rend.: Dénes Gábor
15:00 Vitalitás ism.	20:35 Földközelben ism.
15:30 Hit és Élet ism.	21:05 Izörzök Domoszló 50/13. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
16:00 187 magazin ism.	
16:30 Mikrofonláz ism.	21:35 Vitalitás ism.
17:00 Prizma ism.	
17:30 A jazz születésétől napjainkig, 24/13. A swing világa 1934–1935 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkó Dixiland Band közreműködésével 46' ism.	július 22. péntek
18:20 Szibéria 17/2. rész magyar útfilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt	08:00 Vitalitás ism.
18:50 Burleszk parádé	08:30 Fény-Kép ism.
19:00 Érdi Panoráma – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	09:00 A remény útjai II/2. magyar dok.film 53' ism. rend.: Dénes Gábor
19:20 Esti mese	09:55 Földközelben ism.
19:30 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV Érdi VSE–Veszprém Barabás KC	10:25 Vitalitás ism.
21:00 Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől ism.	10:55 Fény-Kép ism.
21:30 Érdi Panoráma ism. – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	11:25 Izörzök Domoszló 50/13 gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
21:50 Tea két személyre ism.	15:00 Vitalitás ism.
22:20 Vitalitás ism.	15:30 A remény útjai II/2. magyar dok.film 53' ism. rend.: Dénes Gábor
	16:25 Vitalitás ism.
július 19. kedd	16:55 Fény-Kép ism.
08:00 Érdi Panoráma ism. – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	17:25 Földközelben ism.
08:20 Hit és Élet ism.	17:55 Szibéria 17/2. rész magyar útfilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
08:50 Szibéria 17/2. rész magyar útfilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt	18:25 Burleszk parádé
09:20 Földközelben ism.	19:00 Esti mese
09:50 Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől ism.	19:10 Tea két személyre, beszélgetés érdi érdekes emberekkel ism.
10:20 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV Érdi VSE– Veszprém Barabás KC	19:40 A jazz születésétől napjainkig, 24/14. A swing világa 1936–1939 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkó Dixiland Band közreműködésével 45'
15:00 Érdi Panoráma ism. – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	20:25 Tea két személyre ism.
15:20 Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől ism.	20:55 Vitalitás ism.
15:50 Izörzök Domoszló 50/13. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 30' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora	21:25 Fény-Kép ism.
16:20 Monda és valóság határán 9. rész Érd történelme (A II. világháborútól 1956-ig) 30' ism. rend.: Bárány Dániel, szerk.: Beke Zita	21:55 Mojito ism.
16:50 Mikrofonláz ism.	
17:20 Vitalitás ism.	július 23. szombat
17:50 Törvénytelen muskátli III/2. rész színes magyar dokumentumfilm 60' ism. rend: Kisfaludy András	08:00 Tea két személyre ism.
18:50 Burleszk parádé	08:30 Izörzök Noszvaj 50/14. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 31' Róka Ildikó és Móczár István műsora
19:00 Érdi Panoráma ism. – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	09:00 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV Érdi VSE–Veszprém Barabás KC
19:20 Esti mese	10:30 Ifpark, ifjúsági magazin ism.
19:30 Fény-Kép, kulturális magazin ism.	11:00 Tea két személyre ism.
20:00 A tanú színes magyar filmvígjáték 103' ism. rend.: Bacsó Péter fsz.: Kállai Ferenc, Óze Lajos, Monori Lili, Fábri Zoltán	11:30 Vitalitás ism.
21:45 Érdi Panoráma ism. – összefoglaló az elmúlt hét eseményeiből	15:00 Kézilabda-mérkőzés ism. ÉTV Érdi VSE– Veszprém Barabás KC
22:05 Fény-Kép ism.	16:30 Csillagszem
22:35 A jazz születésétől napjainkig, 24/13. A swing világa 1934–1935 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkó Dixiland Band közreműködésével 46' ism.	17:00 Fény-Kép ism.
	17:30 Agódukunk érted... Inzulinkelés egészségügyi ismeretterjesztő film 40' ism forgatókönyv: Váci Szabó Márta
július 20. szerda	18:10 Izörzök Noszvaj 50/14. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 31' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
08:00 Fogadóóra, kérdezzen a polgármestertől ism.	18:40 Monda és valóság határán 9. rész Érd történelme (A II. világháborútól 1956-ig) 30' ism. rend.: Bárány Dániel, szerk.: Beke Zita
08:30 Prizma ism.	19:10 Ifpark ism.
09:00 Fény-Kép ism.	19:40 És a hajó megy... színes olasz játékfilm 132' ism. rend.: Federico Fellini fsz.: Freddie Jones, Barbara Jefford Csak 12 éven felüli nézőinknek ajánljuk!
09:30 Vitalitás ism.	21:55 Mojito ism.
10:00 Monda és valóság határán 9. rész Érd történelme (A II. világháborútól 1956-ig) 30' ism. rend.: Bárány Dániel, szerk.: Beke Zita	július 24. vasárnap
10:30 Mikrofonláz ism.	08:00 Ifpark ism.
11:00 Prizma ism.	08:30 Fény-Kép ism.
15:00 Fény-Kép ism.	09:00 Csillagszem ism.
15:30 Prizma ism.	10:00 Földközelben ism.
16:00 Tea két személyre ism.	10:30 Hit és Élet, vallás és civil társadalom ism.
16:30 HáziMozi ism. Beszélgetés Gulyás János rendezővel	11:00 Ifpark ism.
16:45 Szamizdatsz évek II. magyar dok.film 106' ism. rend.: Gulyás János	11:30 Izörzök Noszvaj 50/14. gasztronómiai magazin magyarországi tájakról 31' ism. Róka Ildikó és Móczár István műsora
18:35 Burleszk parádé	15:00 A jazz születésétől napjainkig, 24/14. A swing világa 1936–1939 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkó Dixiland Band közreműködésével 45' ism.
19:00 Esti mese	15:45 Földközelben ism.
19:10 Vitalitás ism.	16:15 Ifpark ism.
19:40 HáziMozi ism. Beszélgetés Gulyás János rendezővel	16:45 Hit és Élet ism.
19:55 Katalizátorok magyar dok.film 107' ism. rend.: Gulyás János	17:15 Szibéria 17/3. rész magyar útfilm 30' ism. rend.: Bayer Zsolt
21:45 Vitalitás ism.	17:45 Tea két személyre ism.
22:15 Fény-Kép ism.	18:15 Iszony magyar játékfilm Németh László dramája alapján 113' ism. rend.: Hintsch György fsz.: Drahota Andrea, Latinovits Zoltán, Páger Antal, Kiss Manyi, Sulyok Mária, Bessenyei Ferenc
július 21. csütörtök	20:10 Vitalitás ism.
08:00 Vitalitás ism.	20:40 Tea két személyre ism.
08:30 Fény-Kép ism.	21:10 Törvénytelen muskátli III/3. rész színes magyar dokumentumfilm 61' ism. rend: Kisfaludy András
09:00 Vitalitás ism.	22:10 Vitalitás ism.
09:30 Prizma ism.	22:40 A jazz születésétől napjainkig, 24/14. A swing világa 1936–1939 magyar zenés ismeretterjesztő film a Benkó Dixiland Band közreműködésével 45' ism.
10:00 HáziMozi ism. Beszélgetés Gulyás János rendezővel	
10:15 Katalizátorok magyar dok.film 107' ism. rend.: Gulyás János	
15:00 Prizma ism.	

Büki Attila versmozaikjai

„A mozaik olyan művészeti technika és annak eredménye, amelynél kicsiny méretű, színes üveg-, kő- vagy kavicsdarabokból állítják össze a képet vagy mintázatot.” Indokolt ezt idézni, ha Büki Attila Versmozaik című verseskötetét olvassuk. Persze áttételesen igaz a fenti mondat. Úgy viszont mindenképpen, hogy ezek a versek többnyire miniatűrök, amelyek tömörségükkel, színességükkel hívják föl magukra a figyelmet. És összeáll a kép, miután az egyes darabok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.

Az sem véletlen, hogy költőnk nem adott címetek az egyes verseknek, ezzel is hangsúlyozván az egységet, egy belső lírai rajz totalitását. Azért is öröm e kötet lapozgatása, mert Büki rejtőzködő lírai alkat, aki csak akkor szólal meg, ha valóban van mit mondania. Szelíd, halk költészet az övé, az intellektualitás, a finom képiség és a valóság elemeihez kötődő gesztusok által. S hogy milyen érzékletesen teszi ezt, igazolja egyik legjobb művével: „Nem feledheted a házat / hol rózsabokor

nőtt s ibolya / Nem feledheted az orgona illatát / a mézsfelhér falon futó szőlőt / levelei között a denevért...” S majd a befejezésben: „Nem feledheted / az eltemetetteket / se jégveremben dermedő / tavaszainkat.” A múltból táplálkozó, a gyökereit eltéphetetlennek tartó ember portréja egészül ki itt.

S van, ahol szabadversben idézi föl, hogy annak idején az ő ötletére jött létre az elme-gyógyintézetben az odakerült művészek alkotásaiból összeállt múzeum. Azóta persze az intézet s a múzeum is megszűnt. „És visszaforg a világ / Bezárul az ajtó / Nem késlekedik az ész / lerombolni mindazt / mit szüldje felépít”. A visszafogottság mellett azért találunk olyan verseket is, amelyekben indulatosan szól a neki nem tetsző dologról. Például a felvilágosodás káros hatásaival is foglalkozik ily módon: „A Szajánánál / virradat közben / letépték az Erkölc ruházatát...” Másutt meg legújabb korunk szabadságkorlátozó rendszabályairól szól indulatosan. És ki nem ismerné föl az elmúlt évek március 15-i szóno-

kát, akit esernyők védtek a tojásoktól? S ami a lényeg: „Mögötte konokul áll / márciusi fényben / érintetlenül / a Petőfi-szobor”. Hiszen a percmemberkéket úgyis legyőzik azok, akik halhatatlannak – sugallja költőnk.

A legtöbb helyen azonban a meditatív jelleg érvényesül. S van, ahol rendkívül tömören, kilenc sorban örökit meg egy érzéki pillanatot, mindenfajta túlírtáság nélkül. „....A kandalló előtti széken / vadászzhátizsák / Az elsikoltott gyönyör / vérszívó piros virág”. Másutt megfogalmazza nemzedékének megpróbáltatásait, a mostanában 60 év körüliek helyzetét. Ebből a körből talán a nemrég elhunyt Nagy Gáspár volt a legmarkánsabb egyéniség, a Hetek és a Kilencek utáni generáció más jeleseivel együtt. Büki Attila rejtőzködőbb alkat, mint többen közülük, ugyanakkor érzékeltesen fejezi ki a külvilág okozta sebek fájdalmát. Igen hangsúlyos műveiben a belső történet és lélekrajz. Bölcselkedő hajlamáról árulkodnak aforizmaszerű írásai.

Érinti az irodalom, a líra lehe-

tősegeit is, s ebben szerkesztői munkája biztosan szerepet játszik, hiszen ő az Érden megjelenő Duna-part című folyóirat főszerkesztője. Mindamellet legmaradandóbbak azok a versei, amelyekben a csönd uralodik. Itt kerül igazán közeli kapcsolatba a Teremtővel, itt érezzük leginkább a kegyelmi állapot ajándékait. Álljon itt befejezésül a következő műve: „A temetőben / álló és kidőlt kőkeresztek / forrósodnak a napon / Valaki felírja ujjával / a száraz levegőre / feltámadnak / Ha még keresi őket Krisztus / élnek”. (Syllabux Könyvkiadó, 2011.)

Bakonyi István